

Yne Koningl: Majesteit van Pruysen onsen aller-
 gnaedigsten Heere hebben vermiddels Rescript
 van den 8^{den} des voorleeden Maendts aen het Lands Admi-
 nistrations Collegie de naervolgende als in de Landts Oeco-
 nomie de allernuttelyckste en wesentlyckste Puncten in dier
 voegen gelieven aen te recommandeeren, op dat het selve
 syner sydts allen vlydt aanwenden soude, om daer van het
 Gebruyck in dese Provintie algemeyn ende vervolgelyck de-
 selve een ieder bekend te maecken:

De voorsf: Puncten bestaen nu daerin, dat een hoogprij-
 felyck Opper-Collegium Sanitatis tot Berlin uyt die van Tydt
 tot Tydt ingecomene Berichten met toeverlaetinge seer
 dickwils waergenomen, ende selvers den Hove verthoont
 heeft, dat die tot hier toe op verscheide Plaetsen soo veel-
 voudig sig geuyttert hebbende Longen-Sieckte ofte Sterfte
 onder het Horen Vee, meerendeels van de Schlechte Voe-
 raagie, ende den Dranck herkomt, terwylen veele Land
 Liedens het beste Hoey verkoopen, en het slegte ordinair
 voor hun eygen Vee behouden, oock boven dyen by
 Drenckinge des Vees noyt Reflexie nemen op de Veran-
 deringe des Jaer getyds ofte naementlyck alsdan, ende be-
 sonderlyck by stercke Hitte oock de noodige gesonde
 ende naerby gelegene Drenck Plaetzen voorhanden syn,
 waerom dan oock Hoogst gedachte syne Coningl: Majest:
 allergnaedigst bevoelen hebben den Landt-Man daer toe te
 beweegen en aente spooren, dat den selven in het toekom-
 mende op de Drinckinge des Vees overall beter acht nee-
 men, ende dienvolgens genoegsaeme gesonde, edog niet
 seer verre van de Weyden afgelegene Drenck Plaetzen
 aanleggen soude, op dat het Vee, als het daer naer toe
 gedreven wordt, by warme Somer tyden niet nog meer
 verhitt word; vansgelycken dat oock aen het Vee geen nat,
 schlecht gewonnen, ofte Vuyl Hoey gegeven, nog het sel-
 ve besonders op die Plaetzen waer de Weyden door over-
 maetige Nattigheydt verdorven zyn, in den Herfst al te
 lang uytgedreven worden soude, aengesien dit desselfs Ge-
 sondheyt het meeste schaedlyck is, daerom dan oock de
 vroegere Opstallinge als tot hiertoe geschiet is, van eenen
 wel kennenden Landtman, by so verre hy sich maer met
 het Voeder helpen kan, voor de laetere altoos voorgetroc-
 ken word.

Hoe

gepubliceert 3ten Decemb. 1775. en bericht 5ten

Hoe voordeeligh nu deese voorff: Puncten aen den Vee
Standt fyn, sal jeder kenner der Landts-Oeconomie uyt de
Natuire der saecke selver seer ligt begrypen kunnen, aenge-
sien het onstrydig is, dat quaede verdorvene Vouragie;
stinckende Waeters, ende de stiptelycke Dempinge der o-
vertollige Hitte des Vees door den kouden Dranck, in het
zelve allerhande Corruptien causeeren moet.

Daerom dan oock aen alle Magistraeten, Beampten, ende
Regeerders hiermeede aengerecommandeert wordt, dit alles
aen de Land-Liedens met besondere voorforge begrypelyck
te maecken, oock voornaementlyck daerop te sien dat ge-
melde Puncten in Conformiteyt der Koningl: allergenaedig-
ste Intentie overal behoorlyck ingevoert worden, vervolg-
lyck ten Effecte van dien de Liedens daertoe te moveeren,
dat sy sig specialyck op de Stal Voeyeringe ende die ten dien
Eynde noodige aanbouwinge van allerhande nuttelycke en
meerdere Voeragie met allen vlydt leggen; als waer op het
Collegie selvers voor sig eene besondere Reflexie neemen sal,
ofte naementlyck van de Beamten hieronder hun Devoir ge-
noegsaem aghtervolgt wordt.

Voor al hebben effentwel deselve dit Circulare by gewoo-
nelycke Publicatie ende affixie tot jedermans Weetenschap-
pe te brengen, en hoe sulx geschiet is, te berichten.

Gelder den 2. Novb: 1775.

Koningl: Pruyss: Lands Administrations Collegie des
Hertogdoms' Gelder.

Plesmann. Fhr. v. Keverberg. Portmans. Heinius. Kanitz. Poell.

CIRCULARE.

Aen saementlycke Magistraeten,
Beamten en Regeerders, des
Hertogdoms Gelder.